

Forslag til: Finanslov for 2011

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

2. behandling

Inden jeg fremlægger ændringsforslagene til 2. behandlingen vil jeg gerne takke Finansudvalget for den grundige behandling af finanslovsforslaget og ændringsforslagene.

Den økonomiske situation

Først vil jeg dog kort præsentere den økonomiske situation. Landskassens likviditet er begrænset og indtægterne er stagnerende. Samtidig er der behov for investeringer i infrastruktur, velfærd og uddannelse. Dette skaber udfordringer på både kort og langt sigt. Naalakkersuisut forsøger hver dag at balancere mellem disse hensyn. Derfor var der i det oprindelige finanslovsforslag både besparelser og nye udgifter.

Finansudvalget har spurgt om finanslovsforslaget er udtryk for en ekspansiv eller en kontraktiv finanspolitik. Et relevant spørgsmål. Svaret var ingen af delene. Som nævnt forsøger Naalakkersuisut at balancere mellem behovet for at føre en stram finanspolitik, og udvikle vores samfund.

Denne balancegang bliver kun sværere i de kommende år. Økonomisk Råd har netop fremlagt en analyse, der viser, at vi har behov for at forbedre forskellen mellem vores årlige indtægter og udgifter i Selvstyret og kommunerne med 1 mia. kr. sammenlignet med i dag mod 2040, hvis vi vil fortsætte med at opretholde den levestandard vi har i dag.

Derfor er der ikke mulighed for, at øge udgifterne til andet end tiltag, som vil forbedre samfundsøkonomien på langt sigt. Derfor er vi også nødt til at vurdere, om alle eksisterende tiltag er nødvendige også fremover. Dette gælder for dette finanslovsforslag, og det kommer også til at gælde for finanslovsforslagene i de næste mange valgperioder.

Vi kan ikke øge Landskassens indtægter med 1 mia. kr. årligt fra dag til dag. Men vi har med Finansloven 2010 og dette års forslag taget det første skridt. At få balance på Selvstyrets daglige drift.

Derfor er det Naalakkersuisuts forhåbning, at der også være balance på Landskassens drifts- og anlægsdel, når den endelige Finanslov vedtages.

Ændringsforslag

Til 2. behandlingen har Naalakkersuisut fremsat en række ændringsforslag, som er behandlet af Finansudvalget. Ændringsforslagene er på sædvanligvis inddelt i temaer. Jeg vil ikke her gennemgå de enkelte temaer, men henvise til Finansudvalgets betænkning.

Naalakkersuisut tager Finansudvalgets henstillinger til efterretning.

Finansudvalget har i sin betænkning stillet en række spørgsmål. Dem vil de respektive departementer besvare skriftligt.

Herudover har Finansudvalget bedt Naalakkersuisut om, at forholde sig konkret til en række problemstillinger.

For det første foreslår Finansudvalget, at der oprettes en tekstanmærkning til hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven. Tekstanmærkningen skal bemyndige Naalakkersuisut til at udmønte op til en halv mio. kr. i forbindelse med naturkatastrofer. Naalakkersuisut vil udarbejde et ændringsforslag herom til 3. behandlingen.

Dernæst ønsker Finansudvalget en redegørelse omkring bevillingen til Sundhedsvæsenet i forhold til den rapport om sundhedsvæsenets økonomi, som blev offentliggjort tidligere i år.

Naalakkersuisut har med forslaget til Finanslov for 2011 søgt at imødekomme konklusionerne i Deloitte's rapport. Her er det på baggrund af de seneste års tillægsbevillinger til Sundhedsvæsenet blevet understreget, at der er behov for en mere realistisk budgettering. Derfor har Naalakkersuisut foreslået, at øge sundhedsvæsenets bevilling svarende til de tillægsbevillinger, der er givet i 2010. Dermed har Sundhedsvæsenet et udgangspunkt for 2011, hvor der er finansiering til de kendte udgifter. Sundhedsvæsenet møder et udgiftspres fra mange sider. Ikke blot demografi, men også borgeroplysning om behandlingstilbud, bedre diagnosticering og andet påvirker udgifterne. Men samtidig har Deloitte også påpeget at det er muligt at rationalisere sundhedsvæsenet for et anseeligt millionbeløb.

Det er ikke muligt på forhånd at vurdere hvordan disse forhold vil påvirke Sundhedsvæsenets økonomi. Men der er ingen tvivl om at det bliver en stor udfordring for Sundhedsvæsenet at holde budgettet. Men det har vi i Naalakkersuisut tiltro til at Sundhedsvæsenet kan indfri.

Herudover oplyser Finansudvalget, at det afventer en række ændringsforslag omkring overdragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning til kommunerne. Der er endnu ikke aftaler på plads med KANUKOKA, og derfor vil der ikke kunne fremsendes forslag om overdragelse før vedtagelsen Finanslov 2011.

Omkring tilskud til partiernes valgkamp fastholder Naalakkersuisut, at der ikke kan gives garantier. Naalakkersuisut forventer at arbejde samlet for borgerne i hele valgperioden. Ligeledes forventer Naalakkersuisut at der i 2013 vil være behov for 300.000 kr. i støtte til enkelt-

kandidater og nye partier. Det er det vi budgetterer efter. Men da det som bekendt er svært at spå om fremtiden kan Naalakkersuisut ikke give nogle garantier.

Endelig ønsker Finansudvalget en uddybning af to forhold på trafikområdet. Vedrørende Arctic Umiaq Lines underskudsgaranti skal jeg oplyse, at der er tale om en betinget underskudsgaranti. Det vil sige, at der er en grænse for garantiens størrelse, ligesom Inatsisartuts godkendelse af bevillingen er betinget. Der er derfor ikke indgået en aftale endnu. Men i det udkast der forefindes lægges der op til at garantien udbetales af flere omgange i 2011. Endelig regulering af udbetaling foretages når foreløbigt årsregskab for Arctic Umiaq Line er klart ultimo 2011.

Tilskuddets størrelse er baseret på det tilskud selskabet får i 2010, samt udgifter til at Sarfaq Ittuk skal gennemgå en istandsættelse for at kunne opnå de nødvendige certificeringer og godkendelser for at måtte sejle med passagerer næste år.

Om forslaget til en bevilling til forundersøgelse vedrørende en ny lufthavn i Qaqortoq ønsker Finansudvalget en status på sagen i forhold til muligheden for at kunne placere en ny flådestation i Narsarsuaq.

Arbejdsgruppen vedrørende en fremtidig placering af den arktiske kommando har modtaget en kopi af Transportkommissionens delrapport omkring Transportinfrastrukturen i Sydgrønland, og er derfor bekendt med kommissionens anbefalinger, som naturligvis vil indgå i arbejdsgruppens kommende analyse. Arbejdsgruppen er bredt sammensat af medlemmer dels fra Selvstyret dels fra de Kommune Kujalleq og Kommuneqarfik Sermersooq, som alle kan bidrage med relevante informationer i arbejdsgruppens analysearbejde.

Fremadrettet Finanspolitik

Med den finanslov der vedtages efter 3. behandlingen har vi et godt udgangspunkt for fremtidens udfordringer. Men som Økonomisk Råd påpeger, så bliver vore udfordringer kun større. Derfor glæder Naalakkersuisut sig til, at læse de anbefalinger der kommer fra såvel Transportkommissionen som Skatte- og Velfærdskommissionen inden for de kommende måneder. Her vil vi få væsentlige bidrag til at løfte de udfordringer vi står overfor i de kommende år.

Der bliver tale om en lang indsats, som vi skal holde fast i gennem mange år. På samme måde som vi ser det med uddannelsesplanen. Som næste skridt vil Naalakkersuisut udarbejde en national anlægsstrategi, som skal implementeres i en anlægslov.

Anlægsstrategien skal sikre en koordinering mellem alle de anlægsprojekter, der er hos Selvstyret, Staten, kommunerne og de selvstyrejede selskaber, og gerne også de store private bygherrer. Ved at koordinere dette, kan vi sikre, at der løbende er anlægsprojekter i gang i alle regioner. Således, at når en kommune har stor byggeaktivitet et sted, så anvender Selvstyret

sine anlægsressourcer et andet sted. På denne måde kan vi sikre et ensartet flow over hele landet. Derved undgås overophedning et sted, mens et andet sted mangler aktivitet.

Formålet med en anlægsstrategi er altså, at sikre, at alle regioner løbende tilgodeses, samt at der sker en samlet og koordineret indsats, der er behovsstyret.

Den nationale anlægsstrategi er stadig i planlægningsfasen. Det kan derfor ikke forventes, at den kan foreligge i nær fremtid. Arbejdet vil være en lang og udfordrende proces, der kan foregå i en lang overgangsperiode.

Afslutning

En langsigtet tankegang skal også være den røde tråd i Naalakkersuisuts videre arbejde. Økonomisk Råds klare indstilling om de fremtidige udfordringer gør, at vi skal have styrket vores økonomi. Således at vi kan tage fremtidens udfordringer op. Udfordringerne der primært udgøres af en stigende ældrebefolkning, en skævhed i uddannelsessektoren, et arbejdsmarked hvor for mange tjener for lidt, samt en alt for stor offentlig sektor.

Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag, der samlet forringer drifts- og anlægsdelen af Finansloven med 49,5 mio. kr. Naalakkersuisut vil til 3. behandlingen fremsætte ændringsforslag til tilsvarende indtægter. Hertil kommer, at Finansudvalget indstiller, at besparelsesforslag for 8 mio. kr. årligt afvises. Finansudvalget kommer ikke med forslag til kompenserende indtægter eller alternative besparelser. Da Naalakkersuisut ikke vil acceptere en Finanslov uden balance på drifts- og anlægsdelen vil der også blive fremsat kompenserende indtægtsforslag for disse manglende besparelser. Dermed kan vi tage det første skridt mod en langsigtet holdbarhed. Nemlig en finanslov hvor driften er i balance.

Finansieringen af merudgifterne vil ikke ske i form af vedvarende besparelser eller nye afgifter. Som nævnt i indledningen står vort samfund overfor store udfordringer på langt sigt. Udfordringer som Naalakkersuisut har nedsat en Skatte- og Velfærdskommission til at komme med løsningsforslag til. Naalakkersuisut ønsker ikke at foregribe dette arbejde. Derfor vil vi ikke indføre flere varige tiltag før vi har hørt og vurderet kommissionens anbefalinger.

Med disse ord ser jeg frem til en fortsat konstruktiv debat om forslaget til Finanslov for 2011.